

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОВЕДЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

А.А. Смоквіна, к.е.н., доцент

Ю.О. Жукова, студентка

Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса

Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" для забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємства зобов'язані проводити інвентаризацію[1]. На сьогодні питання інвентаризації основних засобів організація їх проведення на підприємстві є актуальним, це дає змогу виявити можливі розходження між фактичною наявністю і даними бухгалтерського обліку. При інвентаризації може бути виявлено: пересорт, поломку вимірювальних приладів, зловживання матеріально відповідальних осіб, помилкові записи чи навіть втрата документів. Інвентаризація є своєрідною точкою контролю для підприємства. Згідно Закону України періодичність проведення інвентаризації визначаються власником або керівником підприємства, крім випадків, коли її проведення є обов'язковим [0].

Інвентаризація класифікується за такими ознаками:

1. Від повноти перевірки господарських засобів: повна та часткова.

Повна інвентаризація це перевірка усього майна підприємства. Часткова проводиться вибірково, вона охоплює тільки окремі види майна підприємства які саме визначає керівник.

2. За характером: планові та позапланові.

Планові інвентаризації проводиться згідно з графіком. Позапланові проводять у разі стихійного лиха чи виявлення крадіжки на підприємстві.

3. Обов'язкові та необов'язкові. Проведення інвентаризації є обов'язковим якщо:

– у разі передачі майна державного підприємства або бюджетної установи в оренду, приватизації майна;

– у випадку зміни матеріально відповідальних осіб;

– у випадку встановлення фактів крадіжок або зловживань, псування цінностей;

– за судовим рішенням;

– у випадку техногенних аварій, пожежі чи стихійного лиха [2].

Проведення інвентаризації основних засобів відбувається в чотири етапи (рис. 1).

Роль інвентаризації не обмежується перевіркою фактичної наявності цінностей. У процесі інвентаризації майна здійснюються такі заходи:

– організується контроль за дотриманням вимог у діяльності матеріально відповідальних осіб за збереження ресурсів;

– перевірка стану складських приміщень, порядку зберігання цінностей, справності всіх ваговимірювальних приладів, правильності присвоєння інвентаризаційних номерів;

– встановлюються якісні характеристики матеріальних ресурсів: виявляються залежані і не використані цінності, майно, що повністю або частково втратило первинні властивості. На основі отриманої інформації вживаються заходи щодо їх переоцінки, продажу або використання для інших потреб;

– виявляються непридатні до експлуатації основні засоби та ті, що не підлягають відновленню;

– перевіряється дотримання правил утримання та експлуатації основних засобів [3].

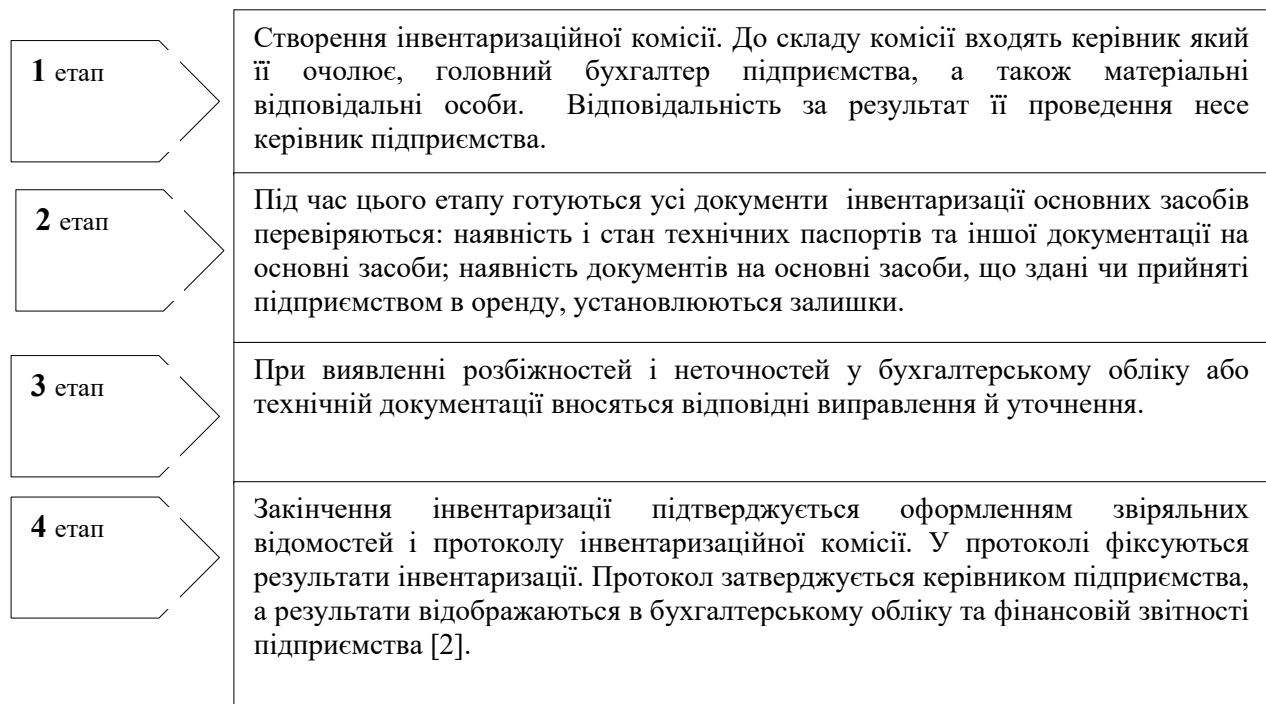


Рисунок 1 – Етапи проведення інвентаризації основних засобів

Ефективність інвентаризаційної роботи, перш за все, залежить від оптимального планування та якісного і своєчасного її проведення. Як свідчить практичний досвід діяльності Одеської регіональної лабораторії ветеринарної медицини, поліпшення стану інвентаризаційної роботи можливе за умови посилення якості роботи інвентаризаційної комісії та об'єктивності визначення її результатів.

Крім того, статтею 10 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [0] передбачено необхідність перевірки та документального підтвердження оцінки майна та зобов'язань. На потребі документального підтвердження оцінки майна й зобов'язань на підприємстві (установі) і необхідно акцентувати увагу.

Таким чином, щоб своєчасно і повністю мати правдиві дані про стан і ефективність використання основних засобів та інших необоротних активів, необхідно правильно організувати їх облік та документальне забезпечення.

Література:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07 1999 (зі змінами і доповненнями) – Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
2. Наказ Міністерства фінансів України «Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань». – ред. від 30.10.2014 – Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>
3. Ковалишин У.В. Становлення облікової політики в Україні / У. В. Ковалишин // Всеукраїнська наукова конференція. – Тернопіль: Економічна думка, 2007. – 339 с.